

Електронне наукове фахове видання "Ефективна економіка" включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України від 11.07.2019 № 975) www.economy.nayka.com.ua | № 9, 2021 | 30.09.2021 р.

DOI: [10.32702/2307-2105-2021.9.78](https://doi.org/10.32702/2307-2105-2021.9.78)

УДК 657.1

*Л. М. Германенко,
к. е. н., доцент, доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування,
Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова
ORCID ID: 0000-0002-6238-6290*

*Д. В. Гріднева,
к. е. н., доцент кафедри економіки, обліку і оподаткування,
Східноєвропейський університет імені Рауфа Аблязова
ORCID ID: 0000-0002-0879-3493*

КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЇ ДОСЯГНЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПРОЗОРОСТІ ЗВІТНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

*L. Hermanenko
PhD in Economics, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Economics, Accounting and Taxation Rauf,
Ablyazov East European University
D. Hridnieva
PhD in Economics, Associate Professor of the Department of Economics,
Accounting and Taxation Rauf, Ablyazov East European University*

CONCEPTUALIZING THE ACHIEVEMENTS OF INFORMATION TRANSPARENCY IN THE REPORTING OF COMPANIES

Метою статті є концептуалізації досягнення інформаційної прозорості звітності підприємств у сучасних умовах їх діяльності. Відзначено цінність інформаційної прозорості звітності у забезпеченні довіри до підприємства та демонстрації його відповідальності, привабливості. Концепція роботи полягає у тому, щоб інформаційну прозорість розглядати саме з точки зору забезпечення можливості відстеження послідовності формування результатів, відображених у звітності. Доведено, що підприємства, які складають фінансову та нефінансову звітність, однозначно є більш інформаційно прозорими, ніж ті, чия звітність представлена лише фінансовими результатами, тому звітність малого підприємництва поки залишатиметься умовно інформаційно прозорою. Рекомендовано з метою досягнення інформаційної прозорості у нефінансовій звітності розкривати критерії, моделі прийняття управлінських рішень за видами та аспектами діяльності підприємств. Практичні наслідки впровадження вимоги досягнення інформаційної прозорості звітності стосуються підвищення складності та витрат часу на формування звітності, що компенсується зростанням привабливості, довіри до підприємства із часом. Цінність рекомендацій полягає у тому, що інформаційна прозорість звітності дасть змогу відстежити логіку менеджменту в різних умовах та ситуаціях та знизити тим самим ризики непередбачуваності поведінки підприємства, недостовірності інформації у звітності, виправдати очікування стейкхолдерів від співпраці. Узгодження вимог до звітності та інформаційної прозорості забезпечить достовірність оцінювання рівня

інформаційної прозорості звітності підприємств.

The purpose of the article is to conceptualize the achieving of information transparency of enterprise reporting in the modern conditions of their activities. The value of information transparency of reporting in ensuring trust in the company and demonstrating its responsibility, attractiveness is noted. In the course of the work the methodology of scientific research was used by the following methods: generalization, critical analysis, comparison, matching, analysis, statistical. The concept of the work is to consider information transparency precisely from the point of view of ensuring the possibility of tracking the sequence of formation of the results reflected in the reporting. The results of the study show that companies that prepare financial and non-financial statements are clearly more informationally transparent than those whose reports are presented only by financial results, so the reporting of small businesses will remain conditionally informationally transparent. It is recommended to disclose criteria, models of management decisions by types and aspects of enterprises in order to achieve information transparency in non-financial reporting. The interaction of financial results and information transparency of reporting is not studied in Ukrainian enterprises, which limits the demonstration of the value of this characteristic from the point of view of the economy, so, as a result, it is underestimated. The practical consequences of the introduction of the requirement to achieve information transparency of reporting relate to the increasing complexity and time spent on reporting, which is offset by the growth of attractiveness, trust in the company over time. The value of the recommendations is that the information transparency of reporting will allow you to track the logic of management in different conditions and situations and thus reduce the risks of unpredictability of enterprise behavior, inaccuracy of information in reporting, to meet the expectations of stakeholders from cooperation. Harmonization of reporting requirements and information transparency will ensure the reliability of assessing the level of information transparency of enterprise reporting.

Ключові слова: *інформаційна прозорість; звітність; підприємства; прийняття рішень; індекс; міжнародні стандарти.*

Key words: *information transparency; reporting; enterprises; decision making; index; international standards.*

Постановка проблеми. Опортуністична поведінка суб'єктів господарювання та непоодинокі шахрайські випадки обумовили посилення інформаційного контролю та системність перевірки контрагентів бізнесу. У цьому контексті поширення корпоративної культури та етики, соціальної відповідальності та розвиток інформаційного суспільства обумовили нові тенденції забезпечення якості корпоративної інформації. Так, звітність підприємств трансформується відповідно до нових соціально-економічних реалій з метою забезпечення актуальності та відповідності всім вимогам, які висувуються до неї та до обліку бізнес-процесів. Одним із сучасних критеріїв звітності є її інформаційна прозорість, досягнення певного рівня якої визначає довірчий інтервал лояльності взаємопов'язаних осіб, суб'єктів або структур із підприємством, яке демонструє через критерії забезпечення інформаційної прозорості рівень власної відповідальності. Дана категорія не стандартизована та частково формально визначена за окремими критеріями, тому виникає складність її забезпечення та досягнення певного рівня при формуванні звітності підприємств. Втім, її цінність доведена як теоретично, так і практично, тому і викликає інтерес до подальших досліджень. Наявні результати досліджень формують відправну точку, але не вирішують сучасних завдань, що ставляться при формуванні, складанні, оприлюдненні звітності різних за розміром, формою власності, соціально-економічним станом, економічними видами діяльності підприємств.

Аналіз останніх досліджень. Наукові погляди щодо суті даної категорії різняться та доповнюють один одного, її досліджують з точки зору семантичного аналізу складових або спираються на твердження провідних закордонних фахівців. У першому випадку інформаційна прозорість звітності розуміється крізь призму понять "інформації" як даних, відомостей [1], "прозорості" у сенсі транспарентності [2], "звітності" [3] як регламентовану законом специфічну інформацію. Світовий досвід визначає інформаційну прозорість інформації чи суб'єкта в контексті характерної якості [4], можливості, стандарту чи вимоги до об'єкта [5], дотримання яких забезпечує послідовність формування результатів, що легко простежити [6]. Досягнення інформаційної прозорості викликає довіру та позитивні очікування стейкхолдерів, формує надійний образ джерела інформації [4,5,6]. Методи досягнення інформаційної прозорості, її параметри, рівень визначаються

залежно від виду інформації (корпоративна, приватна тощо), джерела інформації (звітність, веб сайт тощо), суб'єктності (стейкхолдери), меж управління (розповсюдження, використання, сприйняття, час на опрацювання тощо) [4,7]. Зазначене загалом і визначає коло методичних та практичних завдань щодо забезпечення цільових показників інформаційної прозорості, зокрема звітності підприємств, що різняться за підприємствами різних форм власності, розмірів капіталу, видів діяльності, ринкових позицій, соціально-економічного розвитку в цілому.

Перспективність предметної області дослідження підтверджується розробками у сфері забезпечення якості управління за концепцією ООН [8], серед організаційних цінностей якої є прозорість через доступність до інформації та підзвітність через оприлюднення інформації [8]. Поширення цінностей концепції якості управління на корпоративний сектор розширило межі визначення суті інформаційної прозорості та методології її дослідження [8]. Втім, саме звітність як джерело корпоративної інформації під впливом міжнародного розвитку зазнає змін у напрямках досягнення нових якостей, зростання інформаційної цінності. Процеси трансформації формування, представлення та публікації звітності супроводжуються супротивом та певними неузгодженостями, що вимагає подальших досліджень в контексті поширення сучасних вимог до прозорості.

Метою статті є концептуалізації досягнення інформаційної прозорості звітності підприємств в сучасних умовах їх діяльності.

Виклад основного матеріалу. Звітність відображає результати діяльності підприємства, узагальнює її як у розрізі отримувачів інформації, визначених як правило на законодавчому рівні, так і представляє користувачу окремі зрізи результатів на конкретну дату (наприклад, корпоративна, фінансова). Форми звітності є стандартизованими [9, 10], при цьому різними за структурою, розміром та організацією, підприємства можуть складати та подавати звітність одного напрямку та різну за складом та наповненням.

Процес євроінтеграції прямо відобразився і на порядку обліку та звітності, що відповідає тенденціям забезпечення інформаційної прозорості. Так, змінами 2017 року [11] для складання та подання фінансової звітності підприємства, крім бюджетних установ, розподілено на великі, середні, малі та мікропідприємства [11], на законодавчому рівні закріплено необхідність складання великими та середніми підприємствами звіту про управління, що містить нефінансову інформацію. При тому, що середнім підприємствам надано право самостійно вирішувати, чи включати до звіту нефінансову інформацію, надавачами звітів про управління у повному обсязі можуть стати тільки великі підприємства. Отже, не всі підприємства зобов'язані формувати та оприлюднювати нефінансову звітність, хоча звіт про управління є цінним з точки зору демонстрації перспектив розвитку діяльності підприємства, сформованим переліком супутніх ризиків, що в цілому підвищує рівень достовірності інформації у звіті.

За статистикою [12] по Україні за 2018 рік обліковувалося 446 суб'єктів великого підприємництва; 16476 суб'єктів середнього підприємництва; 1822671 суб'єктів малого підприємництва, в тому числі 1764737 суб'єктів мікропідприємництва. Можна зазначити, що у кількісному складі новітніми процесами у формуванні, оприлюдненні звітності охоплено незначну частину підприємств.

Таким чином, підприємства, які не прийняли рішення щодо складання нефінансової звітності та не складають її, є умовно інформаційно прозорими, довіра з боку стейкхолдерів до них забезпечується складно. Зважаючи на кількість суб'єктів господарювання малого підприємництва, можна дійти висновку, що дійсно логічним є спрощувати вимоги до їх фінансової звітності як підприємствам з невеликою кількістю персоналу та низьким рівнем доступності до фінансових послуг. Втім, нефінансова звітність суттєво розкриває додаткові аспекти бізнесу та професійної діяльності, що сприяє прийняттю рішень щодо співпраці.

Враховуючи те, що в Україні наявний підприємницький потенціал обмежується у реалізації внаслідок низького рівня комерційної свідомості, новачки у державних вимогах щодо розширення переліку та форм звітності для підприємств супроводжується супротивом з боку виконавців. Тим самим, мале підприємництво скорочує свої ринкові можливості. Суб'єкти, що здатні максимально всебічно відобразити позитивні сторони своєї діяльності та публічно презентувати свої досягнення, гідні методи конкурентної боротьби та просування на ринку, визначатимуть вектор лояльності до них з боку зацікавлених сторін на довготривалій період. У цьому контексті у роботі [13] підтверджено актуальність формування та оприлюднення онлайн звітності, використання для цього соціальних мереж, інтернет-платформ, запровадження доступних аналітичних звітних ресурсів. Одним із яскравих прикладів аналітичної платформи, що опрацьовує звітність підприємств та знижує ризики прийняття рішень, наразі є "youcontrol – аналітична система для комплаєнса, аналізу ринків, ділової розвідки і розслідувань" [14].

Слід зазначити, що порядок складання звіту про управління [15] жорстко не регламентує саму форму звіту, а лише окреслює напрями його формування, при цьому підприємство у разі потреби може додати іншу інформацію. Втім, вільна форма звіту [16] обумовлює додаткові ризики, оскільки необмежена, нестандартизована, нечітка звітна інформація має цінність, але потребує додаткового часу на інтерпретацію та встановлення зв'язку із кількісними даними з метою цільової обробки даних та обґрунтування їх перспективних змін, що суттєво залежить від рівня кваліфікації користувача інформації.

Таким чином, звітність, форму якої чітко не регламентовано та не затверджено, відрізняється у підприємств за повнотою, структурою та змістом, як наслідок, штучно знижується рівень інформаційної прозорості звітності в цілому за рахунок неможливості співставлення даних, витрат часу на обробку. Також, наявний перелік звітності забезпечує інформаційні потреби лише окремого кола зацікавлених сторін, де інвестори, власники, акціонери цікавляться звітами, складеними за МСФЗ, а облікові дані становлять цінність

лише для контролюючих, статистичних та владних органів. Тобто, залишається значна частина стейкхолдерів, чий інформаційні інтереси щодо звітності підприємств задовольняються частково.

Вважаємо принциповим і доречним те, що інформаційна прозорість повинна бути та є вимірюваною. Цю ідею підтримує вимірювання Індексу прозорості, що проводилося для ста найбільших компаній платників податків України та полягало в оцінюванні відкритої інформації, розміщеної на сайті підприємства щодо діяльності з різних аспектів корпоративної соціальної відповідальності. При дослідженні відкритої інформації підприємств для оцінювання її інформаційної прозорості основним критерієм була її наявність, оцінювання проводилося за такими категоріями: зміст, звітність, навігація і доступність [17]. Враховуючи зміни, що відбулися в законодавстві у зв'язку з євроінтеграцією, методика вимірювання у 2019 році теж змінилася, оприлюднена інформація більш широко та точно характеризувалася через оцінку виділених додаткових категорій, які раніше узагальнювалися [18]. У свою чергу, оцінювання за категорією “Звітність” проводилося відповідно до цілей європейських векторів розвитку за Стандартами GRI, Глобального договору з ООН, національних завдань та орієнтирів до 2030 року, проголошених у Національній доповіді “Цілі сталого розвитку: Україна” [19], Міжнародного стандарту із соціальної відповідальності та інших законодавчих документів.

Таблиця 1.
Рівень прозорості сайтів підприємств, %

2012 р.	2013 р.	2014 р.	2015 р.	2016 р.	2017 р.	2019 р.
14	16,9	17,1	21,5	19,3	21,7	25,5

Складено за даними [17]; дані за 2018 р. відсутні

Таким чином, протягом усього періоду відмічається повільне зростання значення Індексу прозорості підприємств, однак рівень підготовки нефінансової звітності у 2019 році невисокий, що можна пояснити негативним впливом на діяльність підприємств пандемії COVID 19. Так, за стандартами GRI підготовлено 6 нефінансових звітів, звітів з елементами GRI – 4, що загалом є достатньо низьким рівнем за весь період оцінювання [18].

Звіти про прогрес реалізації принципів Глобального договору ООН, тобто, виконання зобов'язань побудови соціальної відповідальності через дотримання десяти ключових принципів, у 2019 році підприємствами не склалися. При цьому кількість підприємств, звіти яких містять інформацію щодо виконання Цілей сталого розвитку [18,19], збільшилася з 5 у 2017 році до 10 у 2019 році. Зазначене є позитивним фактом та свідчить про те, що у складний час все більше підприємств підтверджують наміри відкрито та прозоро вести бізнес, що є добрим знаком для інвесторів.

Характер змін категорії “Звітність” відповідає загальній тенденції щодо зростання, однак його збільшення на кінець періоду було більш чітко визначеним. Так, якщо у 2017 році індекс прозорості становив 21,7 %, у 2019 році – 25,5 %, тобто більше на 3,8 %, то загальний рівень розкриття інформації за категорією “Звітність” становив 1,2 та 4,4 відповідно з 20 можливих балів, тобто збільшився у 3,7 рази, відхилення складало 3,2 бали. Зростання категорії “Звітність” пояснюється введенням при оцінюванні у 2019 році таких показників як фінансова звітність (1,9 бали), висновок аудиту фінансової звітності (1,02 бали), звітів з управління (0,7 бали), обов'язковості оприлюднення яких регулюється діючим законодавством. Таким чином, зростання показника за категорією «Звітність» у 2019 році пояснюється в основному присвоєнням додаткових балів за оцінювання введених показників, при цьому відмічається деякий спад щодо рівня оприлюднення нефінансової звітності як наслідок пандемії COVID-19. Крім того, враховуючи методологію побудови ІІІ, складовою якого є результат оцінювання звітності, зауважимо, що оцінювачі беруть до уваги наявність певних звітів, не порівнюючи їх за змістом та складом, що цілком логічно, адже окремі документи мають довільну форму та лише смислову спрямованість, а не декларацію конкретних фактів, що ускладнює співставлення даних, їх аналіз.

Отже, індекс інформаційної прозорості є достатньо інформативним з точки зору ступеню розкриття інформації, проте для оцінювання обрано підприємства, що є великими платниками податків, мають достатньо високий рівень позиціонування на ринку, позитивні тенденції фінансового стану. Таким чином, дані підприємства однозначно мають ресурс (фаховий, фінансовий, інтелектуальний капітал тощо) для забезпечення та реалізації заходів із розкриття, висвітлення, оприлюднення всіх аспектів діяльності. У роботі [20] доведено щільність зв'язку між значеннями індексу інформаційної прозорості та фінансових результатів галузей національної економіки. Проте, складно стверджувати, чи це рівень інформаційної прозорості впливає на ринкові позиції та фінансовий стан, чи навпаки, достатній рівень розвитку підприємства дозволяє йому бути інформаційно відкритим, доступним, прозорим тощо для стейкхолдерів. Дане питання може бути перевірено за допомогою збільшення та групування вибірки досліджених підприємств для розрахунку індексу інформаційної прозорості на великі, середні, малі підприємства. Крім того, зважаючи на те, що малі підприємства ведуть спрощену звітність, для їх оцінювання доцільно враховувати дані їх сайтів, на яких переважна більшість суб'єктів розкриває додаткову інформацію про власний бізнес. Відповідно повинна змінюватися і методологія оцінювання інформаційної прозорості звітності.

Розгалужена класифікація суб'єктів господарювання за видами економічної діяльності, розміром тощо

обумовлює різні підходи до формування звітності, що ставить їх у нерівні умови щодо можливості забезпечення інформаційної прозорості результатів господарювання. Зауважимо, інформаційна прозорість розкриває послідовність дій та прийнятих рішень, що в результаті призвели до конкретних результатів. У свою чергу, фінансова звітність відображає тільки результати діяльності підприємств за певний період. Тому для забезпечення інформаційної прозорості звітності необхідно її форми, методи складання та оприлюднення реалізувати таким чином, щоб у користувачів була можливість відстежити ланцюг прийнятих рішень, які призводять до конкретних фінансових результатів, що можна здійснити лише частково за допомогою даних нефінансової звітності за умов високої кваліфікації користувача.

З метою забезпечення інформаційної прозорості фінансової звітності на необхідному рівні, її показники та їх значення потребують додаткового технічного та фундаментального пояснення з точки зору статистичного, фінансово-економічного аналізів, змісту нефінансової звітності. Саме впровадження не загальних, а конкретних вимог до формування нефінансової звітності додало б цінності звітності сучасних підприємств, діяльність яких є досить розгалуженою та багатоаспектною. Втім, характеристики вимог, що висувуються до звітності підприємств, та характеристики інформаційної прозорості як складної категорії частково схожі між собою.

У дослідженнях [21] здійснено узагальнення характеристик інформаційної прозорості інформації різних типів, в результаті чого доведено, що дану категорію визначають “мірами довіри до суб'єктів, їх відповідальності, видимості інформації, доступності, можливості поширення, достовірності інформації” тощо, досягнення певних рівнів яких обумовлює наслідки, ризики, ефективність від використання даної інформації. Тоді як у бухгалтерському обліку питання інформаційної прозорості розкривається поступово від комплексу принципів до якісних характеристик звітності. Зокрема, згідно з [22] принциповими вимогами до звітності є “автономність, послідовність, висвітлення, безперервність, нарахування, превалювання форми над сутністю, єдиний грошовий вимірник”; відповідно до [9] додалися наступні принципи: “періодичність, історична собівартість, обачність” та характеристики: “дохідливість, зрозумілість, доречність, достовірність, зіставність”; за даними [23] визначено такі схожі характеристики: “сутєвість, правдиве подання, можливість перевірки, своєчасність”.

Також зазначають, оскільки звітність представляє корпоративну інформацію, то забезпечення її інформаційної прозорості досягається як мінімум засобами доступності та достовірності [24]. Тоді як у [16], визначено, що інформаційна прозорість досягається лише через повне та своєчасне розкриття цінної інформації для користувачів з метою прийняття ефективних управлінських рішень. Отже, спільною якістю, що характеризує звітність та прозору інформацію однозначно є достовірність інформації, також її висвітлення або видимість, доступність у контексті зрозумілості та можливості перевірки. Основні якості регламентуються наступними законодавчими актами: 1) Достовірність інформації – забезпечується, в тому числі, і шляхом визначення на законодавчому рівні відповідальності за повноту та своєчасність подання звітності, оприлюднення фінансових звітів разом із аудиторським висновком [22]. 2) Доступність інформації – умови та порядок доступу до публічної інформації визначається [25]; доступ до інформації про використання публічних коштів [26]; у площині функціонування системи запобігання корупції [27]. 3) Оприлюднення інформації – регулюється постановами [28,29]. Таким чином, поступово формувалася послідовність дій та заходів по забезпеченню інформаційної прозорості звітності підприємств, але досягнення цільових орієнтирів ще попереду.

Висновки. З одного боку інформаційна прозорість є запорукою довіри з боку стейкхолдерів, привабливості підприємства, з іншого – вимагає додаткових зусиль для її забезпечення. Складність формування звітності зростає, це зумовлює додаткові витрати часу, залучення фахівців, що в цілому збільшує витрати підприємства. Підприємства, що складають фінансову та нефінансову звітність, однозначно є більш інформаційно прозорими, ніж ті, чия звітність представлена лише фінансовими результатами, тому звітність малого підприємства поки залишатиметься умовно інформаційно прозорою. Взаємовплив фінансових результатів та інформаційної прозорості звітності не досліджується на українських підприємствах, що обмежує демонстрацію цінності даної характеристики звітності підприємств з точки зору економіки, тому, в результаті, її недооцінюють. Крім того, не зважаючи на розгалужений перелік та варіативність форм звітності, рівень індексу інформаційної прозорості також підтверджує невисокі досягнення українських підприємств в даному аспекті. Методологія його побудови обмежує користувача з точки зору можливості відстеження особливостей прийняття управлінських рішень, що є принциповою умовою забезпечення інформаційної прозорості звітності. Також, характеристики інформаційної прозорості частково співпадають із характеристиками звітності підприємств лише за достовірністю, доступністю та висвітленням, чого, враховуючи складність та багатоаспектність суті категорії інформаційної прозорості, недостатньо для досягнення її цільового рівня за звітністю.

На наш погляд, розкриття саме критеріїв прийняття управлінських рішень, загалом системи, моделі прийняття управлінських рішень за видами та аспектами діяльності підприємств могли б надати змогу користувачу відстежити логіку менеджменту в різних умовах та ситуаціях та тим самим знизити ризики непередбачуваності поведінки підприємства, недостовірності звітності, виправдати очікування стейкхолдерів від співпраці. Крім того, у нефінансовій звітності доцільно висвітлити додаткову інформацію про діяльність підприємств за іншими характеристиками інформаційної прозорості, зокрема: рівень та напрями відповідальності, яку підприємства беруть на себе в процесі діяльності, можливості доступності звітності для третіх осіб, дозволів на поширення та наслідки розкриття інформації, політика використання комунікаційно-

інформаційних технологій та їх безпека. Додаткове висвітлення інформації у звітності за даними характеристиками надасть змогу провести більш ґрунтовно оцінювання рівня інформаційної прозорості звітності підприємств, при цьому результати будуть більш достовірними з точки зору суті даної категорії.

Список літератури.

1. Офіційний сайт Державної служби статистики України «Про інформацію». URL : <http://www.ukrstat.gov.ua/Zakon/ukr/lawinform.html> (Дата звернення 01.08.2021)
2. Потриваєва, Н. В., & Кореновська, Т. О. (2015). Транспарентність як забезпечення повноти висвітлення інформації у фінансовій звітності. *Глобальні та національні проблеми економіки*, (8), 1169-1171.
3. Офіційний сайт Ваш гід в законодавстві України. Ст. 19 ГКУ від 16.01.2003 р. № 436-IV. URL: https://kodeksy.com.ua/gospodars_kij_kodeks_ukraini/statja-19.htm (Дата звернення 01.08.2021)
4. Kucherova H., Didenko A., Kravets O., Honcharenko Y. Uchitel A. Scenario forecasting information transparency of subjects' under uncertainty and development of the knowledge economy. M3E2-MLPEED 2020, CEUR-WS.org. URL: <http://ceur-ws.org/Vol-2713/paper05.pdf> (Дата звернення 01.08.2021)
5. Mahmood Hosseini, Alimohammad Shahri, Keith Phalp, and Raian Ali (2015), "Transparency as a Requirement", *Bournemouth University*, UK, [Online], available at : <http://ceur-ws.org/Vol-1342/03-Posters.pdf> (Accessed 01.08.2021)
6. Cynthia Stohl, Michael Stohl, and Paul M. Leonard (2016), "Managing Opacity: Information Visibility and the Paradox of Transparency in the Digital Age", *International Journal of Communication*, vol.10, pp.123-137
7. Kundeliene, K., and Leitoniene, S. (2015), "Business information transparency: Causes and evaluation possibilities", *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, vol. 213, pp. 340-344, DOI: [10.1016/j.sbspro.2015.11.548](https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2015.11.548)
8. Sheng, Y. K. (2009), "What is good governance", *United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific*, [Online], available at: <https://www.unescap.org/sites/default/d8files/knowledge-products/good-governance.pdf> (Accessed 01.08.2021)
9. Офіційний сайт Верховної Ради України «Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності»». Наказ Міністерства фінансів України від 07.02.2013 № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text> (Дата звернення 01.08.2021)
10. Офіційний сайт Верховної Ради України «Порядок подання фінансової звітності». Постанова Кабінету Міністрів України від 28.02.2000 № 419. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2000-%D0%BF#Text> (Дата звернення 01.08.2021)
11. Офіційний сайт Верховної Ради України «Про внесення змін до Закону України "Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні, щодо удосконалення деяких положень»». Закон України від 05.10.2017 № 2164-VIII URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2164-19#Text> (Дата звернення 01.08.2021)
12. Офіційний сайт Державної служби статистики України «Кількість суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємництва за видами економічної діяльності (2010-2018)». URL: http://ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/sze.htm (Дата звернення 01.08.2021)
13. Кебко, В. В. (2015). «Шляхи підвищення інформаційної прозорості та доступності фінансової звітності сільськогосподарських підприємств». *Облік і фінанси*, 4 (2015), 19-23.
14. Офіційний сайт аналітичної системи для комплаєнса, аналізу ринків, ділової розвідки і розслідувань Youcontrol. URL : <https://youcontrol.com.ua/> (дата звернення 01 серпня 2021)
15. Офіційний сайт Верховної Ради України «Про затвердження Методичних рекомендацій зі складання звіту про управління». Наказ Міністерства фінансів України від 07.12.2018 № 982 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0982201-18#Text> (дата звернення 01 серпня 2021)
16. Дзюба, О. М. (2012). «Забезпечення інформаційної прозорості діяльності банківських установ за допомогою фінансової звітності: правовий та обліковий аспекти». *Вісник Хмельницького національного університету. Серія «Економічні науки»*, 2 (2012), 144-147.
17. Зінченко, А., Резнік, Н., Саприкіна, М. (2017). Індекс прозорості сайтів українських компаній – 2017. К.: Видавництво «Юстон», 2018. 28 с. URL: http://www.energoatom.com.ua/uploads/others/Transp_Index_2018.pdf (дата звернення 01 серпня 2021)
18. Офіційний сайт Професійної асоціації корпоративного управління «Індекс прозорості компаній України 2019». URL: https://cgpa.com.ua/wp-content/uploads/2020/10/Transp_index_2019_ua_full_web.pdf (дата звернення 01 серпня 2021)
19. Офіційний сайт Урядовий портал (2018), «Цілі сталого розвитку та Україна» URL: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/cili-stalogo-rozvitku-ta-ukrayina> (дата звернення 01 серпня 2021)
20. Гончаренко, Ю.В. (2021), «Моделювання інформаційної прозорості закладів вищої освіти онлайн в умовах цифровізації економіки»: дис. на здоб. наук. ступеня кандидата економічних наук: спец. 08.00.11; Класич. приват. ун-т. Запоріжжя, 279 с.
21. Kucherova H., Didenko A., Kravets O. (2019), «Modeling information transparency of economic entities under uncertainty». MDSMES 2019. *Atlantis Press*. [Online], available at: <https://doi.org/10.2991/mdsmes-19.2019.38> (Accessed 01.08.2021)
22. Офіційний сайт Верховної ради України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні». Закон України від 16.07.1999 № 996-XIV URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (дата звернення 01 серпня 2021)

23. Офіційний сайт Верховної ради України «Концептуальна основа фінансової звітності». Документ РМСБО 929_009 від 01.09.2010. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_009#Text (дата звернення 01 серпня 2021)

24. Bushman, Robert M., and Abbie J. Smith. (2003), "Transparency, financial accounting information, and corporate governance", *Financial Accounting Information, and Corporate Governance. Economic Policy Review*, vol. 9.1, p. 65-87.

25. Офіційний сайт Верховної Ради України «Про доступ до публічної інформації». Закон України від 13.01.2011 № 2939-VI із змінами і доповненнями. Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2011, № 32, ст. 314 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text> (дата звернення 01 серпня 2021)

26. Офіційний сайт Верховної Ради України «Про відкритість використання публічних коштів». Закон України від 11.02. 2015 № 183-VIII із змінами і доповненнями. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2015, № 16, ст.109 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183-19#Text> (дата звернення 01 серпня 2021)

27. Офіційний сайт Верховної ради України «Про запобігання корупції». Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. Відомості Верховної Ради (ВВР), 2014, № 49, ст.2056 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text> (дата звернення 01 серпня 2021)

28. Офіційний сайт Верховної ради України «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних». Постанова КМУ від 21.10.2015 р. № 835 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/835-2015-%D0%BF#Text> (дата звернення 01 серпня 2021)

29. Офіційний сайт Верховної ради України «Про затвердження Порядку оприлюднення інформації про діяльність державних унітарних підприємств та...». Постанова КМУ від 09.11.2016 № 1067 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1067-2016-%D0%BF#Text> (дата звернення 01 серпня 2021)

References.

1. State Statistics Committee of Ukraine, (2021), "About information", [Online], available at: <http://www.ukrstat.gov.ua/Zakon/ukr/lawinform.html> (Accessed 01.08.2021).

2. Potryvaieva, N. V. and Korenovska, T. O. (2015), "Transparency as ensuring the completeness of information coverage in financial statements", *Hlobal'ni ta natsional'ni problemy ekonomiky*, vol. 8, pp. 1169-1171.

3. Your guide in the legislation of Ukraine, (2003), "Art. 19 Commercial Code of Ukraine", [Online], available at: https://kodeksy.com.ua/gospodars_kij_kodeks_ukraini/statja-19.htm (Accessed 01.08.2021)

4. Kucherova, H., Didenko, A., Kravets, O., Honcharenko, Y. and Uchitel, A. (2020), "Scenario forecasting information transparency of subjects' under uncertainty and development of the knowledge economy", M3E2-MLPEED 2020, *CEUR-WS.org*, [Online], available at: <http://ceur-ws.org/Vol-2713/paper05.pdf> (Accessed 01.08.2021)

5. Hosseini, M. Shahri, A. Phalp, K. and Ali, R. (2015), "Tansparency as a Requirement", *Bournemouth University*, UK, [Online], available at : <http://ceur-ws.org/Vol-1342/03-Posters.pdf> (Accessed 01.08.2021)

6. Stohl, C. Stohl, M. and Leonard, P. M. (2016), "Managing Opacity: Information Visibility and the Paradox of Transparency in the Digital Agec", *International Journal of Communication*, vol.10, pp.123-137

7. Kundeliene, K., and Leitoniene, S. (2015), "Business information transparency: Causes and evaluation possibilities", *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, vol. 213, pp. 340-344, DOI: 10.1016/j.sbspro.2015.11.548

8. Sheng, Y. K. (2009), "What is good governance", *United Nations Economic and Social Commission for Asia and the Pacific*, [Online], available at: <https://www.unescap.org/sites/default/d8files/knowledge-products/good-governance.pdf> (Accessed 01.08.2021)

9. Ministry of Finance of Ukraine (2013), Order "On approval of the National Regulation (standard) of accounting 1 "General requirements for financial reporting", [Online], available at: (Accessed 01.08.2021).

10. Cabinet of Ministers of Ukraine (2000), Resolution "Procedure for submitting financial statements", [Online], available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2000-%D0%BF#Text> (Accessed 01.08.2021).

11. Official site of the Verkhovna Rada of Ukraine, (2017), Law of Ukraine "On Amendments to the Law of Ukraine "On Accounting and Financial Reporting in Ukraine, to improve certain provisions", [Online], available at: (Accessed 01.08.2021).

12. State Statistics Committee of Ukraine, (2010), "Number of large, medium, small and micro enterprises by types of economic activity (2010-2018)", [Online], available at: http://ukrstat.gov.ua/operativ/menu/menu_u/sze.htm (Accessed 01.08.2021).

13. Kebko, V. V. (2015), "Ways to increase information transparency and accessibility of financial statements of agricultural enterprises", *Oblik i finansy*, vol. 4, pp. 19-23.

14. Official site of the analytical system for compliance, market analysis, business intelligence and investigations Youcontrol (2021), [Online], available at: <https://youcontrol.com.ua/> (Accessed 01.08.2021).

15. Ministry of Finance of Ukraine (2018), Order "On approval of Methodical recommendations for the preparation of the management report", [Online], available at: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0982201-18#Text> (Accessed 01.08.2021).

16. Dziuba, O. M. (2012), "Ensuring information transparency of banking institutions through financial reporting: legal and accounting aspects", *Visnyk Khmel'nyts'koho natsional'noho universytetu. Seriiia «Ekonomichni nauky*, vol. 2, pp. 144-147.

17. Zinchenko, A., Reznik, N. and Saprykina, M. (2018), *Indeks prozorosti sajtiv ukrains'kykh kompanij* [Transparency index of Ukrainian companies' websites], Vydavnytstvo «Yuston», Kiev, Ukraine, [Online], available at:

http://www.energoatom.com.ua/uploads/others/Transp_Index_2018.pdf (Accessed 01.08.2021).

18. Official site of the professional association of corporate governance (2019), “Transparency Index of Ukrainian Companies 2019”, [Online], available at: https://cgpa.com.ua/wp-content/uploads/2020/10/Transp_index_2019_ua_full_web.pdf (Accessed 01.08.2021).

19. Official site Government portal (2018), “Sustainable Development Goals and Ukraine”, [Online], available at: <https://www.kmu.gov.ua/diyalnist/cili-stalogo-rozvitku-ta-ukrayina> (Accessed 01.08.2021).

20. Honcharenko, Yu.V. (2021), “Modeling the information transparency of higher education institutions online in the context of digitalization of the economy”, Ph.D. Thesis, Economy, Classical private university, Zaporozhye, Ukraine, p 279.

21. Kucherova, H., Didenko, A., and Kravets, O. (2019), “Modeling information transparency of economic entities under uncertainty”, MDSMES 2019, *Atlantis Press*. <https://doi.org/10.2991/mdsmes-19.2019.38>

22. Official site of the Verkhovna Rada of Ukraine, (1999), Law of Ukraine “On Accounting and Financial Reporting in Ukraine”, [Online], available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/996-14#Text> (Accessed 01.08.2021).

23. International Accounting Standards Board (2010), “Conceptual basis of financial reporting”, [Online], available at: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/929_009#Text (Accessed 01.08.2021).

24. Bushman, R. M., and Abbie J. S. (2003), “Transparency, financial accounting information, and corporate governance”, *Financial Accounting Information, and Corporate Governance. Economic Policy Review*, vol. 9.1, pp. 65-87.

25. Official site of the Verkhovna Rada of Ukraine, (2011), Law of Ukraine “On access to public information”, [Online], available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-17#Text> (Accessed 01.08.2021).

26. Official site of the Verkhovna Rada of Ukraine, (2015), Law of Ukraine “On the openness of the use of public funds”, [Online], available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183-19#Text> (Accessed 01.08.2021).

27. Official site of the Verkhovna Rada of Ukraine (2014), Law of Ukraine “On Prevention of Corruption”, [Online], available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18#Text> (Accessed 01.08.2021).

28. Cabinet of Ministers of Ukraine (2015), Resolution “On approval of the Regulations on data sets to be published in the form of open data”, [Online], available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/835-2015-%D0%BF#Text> (Accessed 01.08.2021).

29. Cabinet of Ministers of Ukraine (2016), Resolution “On approval of the Procedure for disclosure of information on the activities of state unitary enterprises and...”, [Online], available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1067-2016-%D0%BF#Text> (Accessed 01.08.2021).

Стаття надійшла до редакції 13.09.2021 р.